ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин
27 серпня 2025 р., протокол № 8
Голова Вченої ради
_____ Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Організація та ведення бізнесу»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»
спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин та політичного менеджменту
25 серпня 2025 р., протокол № 7
Завідувач кафедри
_____ Ірина ГРАБЧУК

Гарант освітньо-професійної програми
_____ Ірина ГРАБЧУК

Розробник: к. е. н., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту АБРАМОВА Ірина

Житомир
2025 – 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та ведення бізнесу» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності С1 **«**Економіка та міжнародні економічні відносини**»** спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2025 р., протокол № 8.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Обов’язкова	
Модулів – 1	292 «Міжнародні економічні відносини»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	-
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 3,5	Освітній ступінь «бакалавр»	32 год.	-
		Практичні	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53,3 % аудиторних занять, 46,7 % самостійної та індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для ефективного створення, організації та управління бізнесом в умовах сучасного ринкового середовища.

Завданнями навчальної дисципліни є:

– забезпечення розуміння основних принципів, етапів і методів організації бізнесу;

– формування навичок аналізу ринкового середовища та розробки бізнес-планів;

– розвиток компетенцій у сферах управління персоналом, фінансами, маркетингом та операційною діяльністю;

– формування навичок прийняття стратегічних і тактичних рішень у бізнесі;

– ознайомлення з правовими, соціальними та етичними аспектами ведення бізнесу.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність вчитися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»:

РН10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега -, макро -, мезо - і макрорівнях.

РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом:* уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність:* гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості:* креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Основи організації та ведення бізнесу

Тема 1. Економічна природа та суспільна роль бізнесу (ЗК1, ЗК2, ЗК12, СК16, РН19)

Сучасні підходи до визначення сутності бізнесу. Принципи організації бізнесу. Рушійні сили бізнесу. Економічна свобода бізнесу. Типологізація бізнесу.

Тема 2. Алгоритм створення бізнесу (власної справи) (ЗК1, ЗК3, ЗК4, СК15, СК16, РН10, РН16)

Загальна характеристика алгоритму створення власної справи. Генерація бізнес-ідеї. Гіпотеза бізнесу. Збір інформації та її аналіз. Види інформації, яка потрібна для бізнесу. Прийняття ділового рішення. Реєстрація бізнесу. Ведення бізнесу на зовнішньо-економічному рівні.

Тема 3. Маркетинг у системі організації та ведення бізнесу (ЗК4, ЗК12, СК16, РН10)

Місія та цілі бізнесу. Основні елементи та принципи маркетингової діяльності. Планування товарного асортименту та організація процесу руху товарів. Особливості бізнес-планування.

Тема 4. Бізнес-планування в системі організації та ведення бізнесу (ЗК4, ЗК12, СК16, РН10)

Сутність бізнес-планування. Види бізнес-планів та сфери їх застосування. Етапи підготовки бізнес-плану. Структура бізнес-плану та зміст його основних розділів.

Тема 5. Фінансове забезпечення організації та ведення бізнесу (ЗК12, СК7, СК15, СК16, РН10)

Організація фінансування бізнесу. Фінансове забезпечення ведення бізнесу. Зовнішнє фінансування бізнесу. Залучення іноземного капіталу у розвиток бізнесу.

Тема 6. Організаційно-правові форми бізнесу та управління підприємством (ЗК1, ЗК3, ЗК12, СК15, СК16, РН10)

Поняття організаційно-правової форми бізнесу. Характеристика ключових організаційно-правих форм бізнесу. Корпоративне управління. Органи управління бізнесом та їхні повноваження. Відповідальність суб’єктів бізнесу.

Тема 7. Фінансова звітність як джерело інформації при прийнятті управлінських рішень (ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК12, СК6, СК16, РН11, РН19)

Принципи побудови фінансової звітності. Елементи фінансової звітності підприємства. Фінансова звітність як інформаційна база дослідження фінансового стану підприємства. Фінансова звітність як джерело інформації при прийнятті управлінських рішень у сфері зовнішньо-економічної діяльності підприємства.

Тема 8. Управління ризиками підприємницької діяльності (ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК12, СК4, СК6, СК16, РН11, РН19)

Економічна сутність категорії «ризик», його основні риси та функції. Класифікація ризиків підприємницької діяльності та підходи до виділення класифікаційних ознак. Ідентифікація ризиків в конкретних умовах діяльності суб’єкта господарювання. Підходи до класифікації факторів впливу на ступінь ризику. Ризик-менеджмент на підприємстві. Заходи з мінімізації негативних наслідків реалізації ризиків господарської діяльності.

Тема 9. Модель підприємницької діяльності та її складові (ЗК12, СК6, СК15, СК16, РН10, РН11, РН19)

Сутність моделей підприємницької діяльності. Порівняльний аналіз моделей підприємницької діяльності в США, Японії та Україні. Вдосконалення моделі підприємницької діяльності в Україні.

Тема 10. Ділова етика в бізнесі (ЗК1, ЗК3, ЗК12, СК16, РН11)

Етика в дотриманні ділових зобов'язань. Використання силового тиску в бізнесі. Організація взаємовідносин із владою при веденні бізнесу. Принципи ділової моралі.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Принципи, етапи та методи організації бізнесу								
Тема 1. Економічна природа та суспільна роль бізнесу	12	2	4	6	-	-	-	-
Тема 2. Алгоритм створення бізнесу (власної справи)	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 3. Маркетинг у системі організації та ведення бізнесу	12	2	4	6	-	-	-	-
Тема 4. Бізнес-планування в системі організації та ведення бізнесу	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 5. Фінансове забезпечення організації та ведення бізнесу	12	4	4	4	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	60	16	16	28	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Управлінські рішення, ризики та ділова етика ведення бізнесу								
Тема 6. Організаційно-правові форми бізнесу та управління підприємством	12	2	4	6	-	-	-	-
Тема 7. Фінансова звітність як джерело інформації при прийнятті управлінських рішень	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 8. Управління ризиками підприємницької діяльності	12	2	4	6	-	-	-	-
Тема 9. Модель підприємницької діяльності та її складові	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 10. Ділова етика в бізнесі	11	4	3	4	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	59	16	15	28	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
ВСЬОГО	**120**	**32**	**32**	**56**	-	-	-	-

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Принципи, етапи та методи організації бізнесу			
1	Тема 1. Природа бізнесу та його економічна основа	4	-
2	Тема 2. Економічний зміст, функції та принципи підприємницької діяльності	2	-
3	Тема 3. Механізм створення бізнесу (власної справи)	4	-
4	Тема 4. Організація маркетингу та особливості розробки бізнес-планів	2	-
5	Тема 5. Організація фінансового забезпечення бізнесу	4	-
	Разом за змістовий модуль 1	**16**	-
Змістовий модуль 2. Управлінські рішення, ризики та ділова етика ведення бізнесу			
6	Тема 6. Управлінські рішення: методика прийняття та контроль за їх реалізацією	4	-
7	Тема 7. Фінансова звітність як джерело інформації при прийнятті управлінських рішень	2	-
8	Тема 8. Управління ризиками підприємницької діяльності	4	-
9	Тема 9. Модель підприємницької діяльності та її складові	2	-
10	Тема 10. Ділова етика в бізнесі	4	-
	Разом за змістовий модуль 2	**16**	-
	РАЗОМ	**32**	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Принципи, етапи та методи організації бізнесу			
1	Тема 1. Природа бізнесу та його економічна основа 1. Сутність бізнесу та його роль у суспільстві 2. Види підприємницької діяльності 3. Ресурси для ведення бізнесу: матеріальні, людські, фінансові	6	-
2	Тема 2. Економічний зміст, функції та принципи підприємницької діяльності 1. Економічний зміст підприємницької діяльності 2. Функції підприємницької діяльності 3. Принципи здійснення підприємницької діяльності	6	-
3	Тема 3. Механізм створення бізнесу (власної справи) 1. Аналіз потреб та визначення ринку 2. Використання каналів реклами та збуту 3. Розрахунок витрат, доходів та прибутків	6	-
4	Тема 4. Організація маркетингу та особливості розробки бізнес-планів 1. Етапи розробки бізнес-плану та їх значення для успішного функціонування бізнесу. 2. Структура бізнес-плану 3. Ризики та можливості реалізації бізнес-ідеї	6	-
5	Тема 5. Організація фінансового забезпечення бізнесу 1. Джерела фінансування бізнесу 2. Бюджетування та планування фінансових ресурсів 3. Управління фінансами підприємства	4	-
	Разом за змістовий модуль 1	28	-
Змістовий модуль 2. Управлінські рішення, ризики та ділова етика ведення бізнесу			
6	Тема 6. Управлінські рішення: методика прийняття та контроль за їх реалізацією 1. Види управлінських рішень 2. Методика прийняття рішень 3. Контроль за виконанням рішень	6	-
7	Тема 7. Фінансова звітність як джерело інформації при прийнятті управлінських рішень 1. Види звітності закордонних компаній 2. Прийняття рішень на основі звітності	6	-
8	Тема 8. Управління ризиками підприємницької діяльності 1. Види ризиків підприємницької діяльності 2. Управління ризиками ведення бізнесу	6	-
9	Тема 9. Модель підприємницької діяльності та її складові 1. Види моделей підприємницької діяльності	6	-

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	2. Складові моделей підприємницької діяльності		
10	Тема 10. Ділова етика в бізнесі 1. Ведення ділових переговорів 2. Діловий етикет	4	-
	Разом за змістовий модуль 2	28	-
	РАЗОМ	**56**	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Вимоги до оформлення індивідуального завдання:

1. Завдання повинно бути виконано у вигляді презентації.
2. Презентація повинна містити графіки, таблиці, рисунки, мапи тощо. Інформація кожного слайду повинна мати посилання на джерело.
3. Презентація не повинна містити великих обсягів текстових описів. Текст допускається лише в частині опису результатів SWOT-аналізу та висловлення пропозицій.
4. Обов’язковим є список використаної літератури та джерел.

Для виконання індивідуального завдання студент обирає одну із запропонованих тем:

1). Аналіз бізнес-ідеї.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Визначте її сильні і слабкі сторони, проблеми та перспективи реалізації.

2). Розробка організаційної структури бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть структуру його організації.

3). Підготовка плану запуску бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть ключові етапи, які необхідні для його відкриття

4). Створення маркетингового плану.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Запропонуйте план маркетингу.

5). Розробка системи управління бізнесом.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть, як Ви плануєте організувати систему управління бізнесом.

6). Розробка цінової стратегії бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)

- ✓ Зробіть вибір цінової моделі та стратегії.

7). Можливості використання цифрового маркетингу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть можливості використання цифрового маркетингу.

8). Управління персоналом.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть як Ви будете підбирати кадри та організовувати командну роботу.

9). Правові аспекти бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть як Ви будете забезпечувати дотримання чинного законодавства у ході його реалізації.

10). Управління операціями.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть, як Ви організуєте систему управління виробництвом.

11). Продажі і клієнтський сервіс.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Стратегії продажів (розробіть для певної групи товарів).
- ✓ Управління відносинами з клієнтами.

12). Інновації та розвиток.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Запропонуйте впровадження нових технологій у виробничо-господарську діяльність суб’єкта бізнесу.

14). Управління ризиками в бізнесі.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Спрогнозуйте основні види ризиків та методи їх мінімізації.

15). Фінансове управління.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Запропонуйте управлінські ідеї для управління фінансами.

16). Оподаткування бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть як Ви будете здійснювати вибір системи оподаткування.

17). Електронна комерція як форма бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть інструменти електронних продажів.

18). Соціальна відповідальність бізнесу.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Опишіть яких принципів соціальної відповідальності бізнес повинен дотримуватися.

19). Екологічні аспекти підприємницької діяльності.
- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Визначте з якими екологічними ризиками по’язане ведення бізнесу та шляхи їх мінімізації.

20). Управління якістю продукції та послуг.

- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Запропонуйте шляхи забезпечення якості.

21). Бізнес у сфері послуг.

- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну) у сфері послуг
- ✓ Як Ви будете здійснювати управління якістю та обслуговування.

22). Малий бізнес та стартапи.

- ✓ Особливості створення стартапу.
- ✓ Джерела фінансування.

23). Франчайзинг як форма бізнесу.

- ✓ Переваги та недоліки франчайзингу.
- ✓ Умови співпраці з франчайзером.

24). Бізнес-етика та корпоративна культура.

- ✓ Етичні принципи ведення бізнесу.
- ✓ Формування корпоративної культури.

25). Антикризове управління бізнесом.

✓ Причини криз у бізнесі.

✓ Заходи антикризового реагування.

26). Бізнес у сфері креативного підприємництва

- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну) у сфері креативного підприємництва
- ✓ Особливості креативного підприємництва.

28). Бізнес-аналітика та прийняття рішень.

- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Визначте місце і роль бізнес-аналітики та прийняття рішень у веденні бізнесу

29). Репутаційний менеджмент і бренд.

- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну)
- ✓ Запропонуйте ідеї створення бренду та управління діловою репутацією.

30). Бізнес-переговори та комунікації.

- ✓ Запропонуйте бізнес ідею (новітню й оригінальну).
- ✓ Як Ви плануєте здійснювати бізнес-переговори та комунікацію з партнерами.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
1	**2**
РН10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії); наочні (демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань); інтерактивні методи навчання (дебати, мозковий штурм); ситуаційний метод.
РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега -, макро -, мезо - і макрорівнях.	
РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
1	**2**
РН10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега -, макро -, мезо - і макрорівнях.	
РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестових завдань.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	**100**

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (**додаткові – заохочувальні бали**), **всього:** У тому числі: 1) написання конкурсної наукової роботи та захист з участю; 2) написання конкурсної наукової роботи без участі; 3) публікація наукової статті у фахових виданнях; 4) підготовка та публікація тез із виступом; 5) підготовка та публікація тез без виступу; 6) індивідуальні дослідження без публікації; 7) залучення або доєднання до неформальних позанавчальних заходів; 8) членство та дослідницька робота у гуртках та центрах	**20** 20 15 20 10 5 3 2 від 10 до 20	-

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
університету		
Разом за виконання завдань поточного контролю	**60**	**-**

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання поточних тестових завдань	10	-
Виконання та захист завдань, кейсів	10	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	**40**	**-**

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$Р_{НЗ} = (Р_{В_{100}} \times ВК_{В} + Р_{УД_{100}} \times ВК_{УД} + Р_{...} \times ВК_{...}) \times К_{НЗ}, \qquad (1)$$

де $Р_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$Р_{В_{100}}$, $Р_{УД_{100}}$, $Р_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить для денної форми:

$ВК_{В} = 10 \div 40 = 0,25$;

$ВК_{УД} = 10 \div 40 = 0,25$;

$ВК_{ТЗ} = 10 \div 40 = 0,25$;

$ВК_{ЗК} = 10 \div 40 = 0,25$.

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $К_{НЗ} = 40 \div 100 = 0,4$.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	40	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	**40**	**-**

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

Prometheus. Економіка для всіх. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1

Дія.Освіта. URL: https://osvita.diia.gov.ua/courses

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	**Термін державною мовою**	**Відповідник англійською мовою**
1	Аналіз ринку	Market Analysis
2	Бюджетування	Budgeting
3	Прогнозування доходів	Income Forecasting
4	Маркетинговий план	Marketing Plan
5	Конкуренція	Competition
6	Підбір персоналу	Personnel Recruitment
7	Мотивація команди	Team Motivation
8	Реєстрація підприємства	Business Registration

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
9	Логістика	Logistics
10	Управління виробництвом	Production Management
11	Стратегії продажів	Sales Strategies
12	Відносини з клієнтами	Customer Relations
13	Інновації	Innovations
14	Ризики	Risks
15	Пом'якшення ризиків	Risk Mitigation
16	Цифровий маркетинг	Digital Marketing
17	Соціальні медіа маркетинг	Social Media Marketing
18	SEO	SEO (Search Engine Optimization)
19	Контент-маркетинг	Content Marketing
20	Фінансова інклюзія	Financial Inclusion

12. Рекомендована література

Основна література

1. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник. Київ. 2021. URL.: http://surl.li/qdinnw
2. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 61 с.
3. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алєксєєва С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценок І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Житомир: "Полісся", 2021. 248 с. URL.: http://surl.li/jjcgba
4. Основи підприємницької діяльності: підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с. URL.: http://surl.li/xdpyhv
5. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес культури. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2022. ISBN 978-617-673-844-2
6. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Житомирська політехніка, 2023. 280 с. URL.: http://surl.li/oefcbv

Допоміжна література

1. Abramova I., Kirillovich O. The Analytical Estimation of the Financial Results of the Enterprises of Housing and Communal Services. *Scientific Horizons*. 9(82), 2019. pp.13-19. URL.: https://doi.org/10.33249/2663-2144-2019-82-9-13-19
2. Абрамова І. В. Аналітична оцінка результатів роботи сільськогосподарських підприємств в умовах невизначеності. *Економічні горизонти.* 3(21), 2022. С. 83-90. URL.: https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(21).2022.263105

3. Абрамова І. В. Оцінка фінансового стану та джерел формування капіталу сільськогосподарських підприємств. *Капіталізація аграрного сектору економіки* : кол. моногр. за заг. ред. Л.В. Недільської. Житомир: О.О. Євєнок, 2021. С. 63-83.
4. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. Верховна Рада України; Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. URL.: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15
5. Недільська Л.В., Абрамова І.В. Рейтингова оцінка рівня розвитку бізнесу в територіальних громадах Житомирщини. Роль бухгалтерського обліку, аудиту та податкової політики у розбудові незалежної України на шляху до Європейського Союзу: зб. праць учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (10 листоп. 2022 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2022. 331 с. URL.: http://surl.li/uoypz.
6. Марченко О. С. Бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків : Право, 2019. 204 с.
7. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. Економіка і бізнес: підручник. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
8. Організація підприємницької діяльності : конспект лекцій. Ю. В. Чорток, А. В. Євдокимова. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с.
9. Орлова К. Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
10.Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон від 15.05.2003 № 755-IV URL.: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15
11.Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Мін'юст України. Наказ від 18.11.2016 № 3268/5 URL.: http://zakon5.rada. gov.ua/laws/show/z1500-16
12.Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text
13.Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text.
14. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України від 15.03.2001 р. № 2299-3 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text
15.Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон від 02.03.2015 № 222-VIII (Редакція від 19.08.2022). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19.
16. Про підприємництво. Закон від 07.02.1991 № 698- XII (Редакція від 11.02.2022). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12.
17.Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17
18.Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ від 30.09.2019 № 722/2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної ради URL: http://rada.gov.ua
2. Сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/
3. Сайт Європейського союзу. URL: http://europa.eu/
4. Сайт інституту економіки та прогнозування НАН України. URL: http://ief.org.ua
5. Сайт Міністерства закордонних справ в Україні. URL: https://mfa.gov.ua/
6. Сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA.
7. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: https://niss.gov.ua/
8. Сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. URL: http://www.oecd.org
9. Сайт Організації об’єднаних націй. URL: http://www.un.org
10. Сайт Представництва Європейської Комісії в Україні. URL: https://www.euam-ukraine.eu/ua/eu-and-euam/
11. Сайт Світового банку. URL: http://www.worldbank.org
12. Сайт Світової організації торгівлі. URL: https://www.wto.org
13. Урядовий портал. URL: https://www.kmu.gov.ua
14. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна. URL: https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizaciyah

Рекомендовані інформаційні ресурси для виконання індивідуального завдання

1. https://www.countryreports.org/
2. http://news.bbc.co.uk/2/hi/country_profiles/default.stm
3. https://www.oecd.org/regional/regional-policy/country-profiles.htm
4. https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/en-GB/index.html
5. https://gwis.jrc.ec.europa.eu/apps/country.profile/
6. https://tradeeconomics.com/country-profile/
7. https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators
8. https://ourworldindata.org/
9. https://www.theglobaleconomy.com/
10. https://wits.worldbank.org/countrystats.aspx?lang=en
11. https://oec.world/en
12. https://atlas.cid.harvard.edu/
13. Human Development Index. URL: http://surl.li/rxskq
14. Economic Freedom Index. URL: https://www.heritage.org/index/ranking
15. Doing Business. URL: https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness